

prima instanță D. Sușchevici
instanța de apel N. Craiu, L. Popova, N. Simciuc

ÎNCHEIERE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Alexandra Vidrașcu și Casa Națională de Asigurări Sociale,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandra Vidrașcu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, casată hotărârea Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău din 24 aprilie 2014 și adoptată o nouă hotărâre prin care cererea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 03 iunie 2013, Alexandra Vidrașcu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale solicitând obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să includă în stagiul de asigurare perioada anului 1999 și a lunilor ianuarie-mai a anului 2000 (17 luni) cât și a venitului obținut în aceste perioade, în cuantum de 359 299 lei și 256 132 lei;

-obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să corecteze cuantumul pensiei stabilit la 03 ianuarie 2006 din suma de 2 306,06 lei în 3 119,14 lei;

-obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze pensia pentru limita de vârstă din cuantumul nou stabilit în mărime de 3119,14 lei cu indexarea corespunzătoare a acesteia pentru perioada 03 ianuarie 2006 – 01 aprilie 2013, cu achitarea sumei restante în cuantum de 152 627,60;

-obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să stabilească și să-i achite începând cu 01 aprilie 2013 pensia lunară în mărime de 8 044,96 lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că începând cu 03 ianuarie 2006 i-a fost stabilită pensia pentru limita de vârstă în cuantum de 2 306,06 lei.

Susține că din discuțiile cu colegii, care la fel au activat în calitate de notari, a observat că aceștia beneficiau de pensii în cuantum mai mare.

Astfel, având bănuiala că calculul a fost efectuat greșit, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani și a solicitat eliberarea copiilor din dosarul de pensionare.

La 12 aprilie 2013, ca rezultat al demersului depus în scris, după mai multe încercări, a obținut copiile actelor din dosarul de pensionare, ce i-au fost expediate prin scrisoarea CTAS nr. X-01/09-2556 din 09 aprilie 2013.

Analizând aceste documente cât și calculele ce au stat la baza determinării vechimii în muncă noi și a vechimii totale, a constatat că stagiul asigurat a fost diminuat cu un an și 5 luni, anul 1999 și perioada ianuarie – mai a anului 2000, nefiind luate în calcul.

Totodată, în contradictoriu cu aceasta, în documentele deținute de Casa Teritorială de Asigurări Sociale se regăsea certificatul privind calcularea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat, eliberat de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru la 07 februarie 2006, reieșind din care în anul 1999, în calitate de notar, i-au fost calculate contribuții de asigurări sociale în cuantum de 3 593 lei și au fost achitate contribuții pentru aceeași perioadă în sumă de 3 593 lei, iar în perioada ianuarie – mai a anului 2000 au fost calculate și achitate contribuții de 2 561 lei din venitul declarat de 256 132 lei.

Susține că potrivit actului de verificare privind calcularea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat pe BN „Vidrașcu Alexandra”, întocmit de responsabilul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru și contabilul biroului, parte componentă a dosarului de pensionare, baza de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale de stat pentru asigurarea notarului în anul 1999 a constituit 359 299 lei, iar contribuții pentru asigurarea notarului au fost calculate în sumă de 3 593 lei, iar pentru perioada ianuarie – mai 2000: venitul 256 132 lei, iar contribuții 2 561 lei, care au fost achitate integral.

Menționează reclamanta că aceste calcule se regăsesc și în darea de seamă privind calcularea, utilizarea și achitarea cotelor de asigurare socială de stat pentru trimestrul II anul 2000, care a fost prezentată Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru și IFS Centru la 10 iulie 2000, ce a fost înregistrată și reflectată în sistemul de evidență a contribuțiilor de asigurări sociale de stat, fiind accesibilă funcționarilor la calcularea și determinarea pensiei sale.

La 19 aprilie 2013, s-a adresat cu cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat includerea în calcul a stagiului omis, cât și a sumelor venitului asigurat din care au fost achitate contribuțiile de asigurări sociale corespunzătoare, cu stabilirea corectă a pensiei și efectuarea recalculării corespunzătoare a pensiei noi stabilite, însă, prin răspunsul nr. II-03/04-3360 din 17 mai 2013, recepționat la 20 mai 2013, i s-a refuzat în efectuarea recalculului, deoarece în anul 1999 și primele 5 luni ale anului 2000 notarii erau obligați să achite nu doar 1% din sumele obținute, ci suplimentar încă 10%, care nu au fost achitate, motiv pentru care, la stabilirea pensiei, nici anul 1999 și nici primele 5 luni ale anului 2000, nu i-au fost incluse în calcul.

Consideră Alexandra Vidrașcu că acțiunile Casei Naționale de Asigurări Sociale sunt ilegale și aceasta, cunoscând încă la data examinării actelor prezentate, despre faptul că a achitat contribuțiile de asigurări sociale de stat pentru anul 1999 și 5 luni ale anului 2000, urma să i-a în calcul aceste perioade cât și sumele achitate, fiind obligată să-i stabilească pensia din toate veniturile din care au fost achitate contribuții de asigurări sociale precum și toate perioadele asigurate.

Remarcă reclamanta că la determinarea salariului asigurat, urmau a fi incluse veniturile declarate și obținute în anul 1999 în sumă de 359 299 lei și în perioada ianuarie - mai 2000, și prin urmare, începând cu 03 ianuarie 2006 urma să-i fie stabilită și achitată pensia pentru limita de vârstă în mărime de 3 119,14 lei.

Totodată, având în vedere indexările și majorările ce au avut loc în perioada anilor 2006 - prezent, s-a admis o restanță de plată în cuantum de 152 627,60 lei, care urmează să-i fie achitată, iar începând cu 01 aprilie 2013 urmează a-i fi stabilită și achitată lunar pensia în mărime de 8 044,96 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 iunie 2013 cererea de chemare în judecată s-a admis integral.

S-a recunoscut ca ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale la includerea perioadei de muncă în stagiul de asigurare realizat de Alexandra Vidrașcu, obligarea recalculării pensiei pentru limita de vârstă, obligarea stabilirii și achitării pensiei;

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să includă în stagiul de asigurare realizat de Alexandra Vidrașcu perioada anului 1999 și a lunilor ianuarie – mai 2000 (17 luni) cât și a venitului obținut în aceste perioade în cuantum de 359 299 lei și corespunzător – 256 132 lei;

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să corecteze cuantumul pensiei stabilite Alexandrei Vidrașcu la 03 ianuarie 2006 din suma de 2 306,06 lei în 3 119,14 lei;

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze pensia pentru limită de vârstă a Alexandrei Vidrașcu din cuantumul nou stabilit în mărime de 3 119,14 lei cu indexarea corespunzătoare a acesteia pentru perioada 03 ianuarie 2006 – 01 aprilie 2013, cu achitarea sumei restante în cuantum de 152 627,60 lei;

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească și să achite Alexandrei Vidrașcu începând cu 01 aprilie 2013 pensia lunară în mărime de 8 044,96 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2013 s-a admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a casat hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 iunie 2013 și s-a restituit cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2014 cererea de chemare în judecată s-a admis integral.

S-a recunoscut ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale la includerea perioadei de muncă în stagiul de asigurare realizat de Alexandra Vidrașcu, obligarea recalculării pensiei pentru limita de vârstă, obligarea stabilirii și achitării pensiei;

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să includă în stagiul de asigurare realizat de Alexandra Vidrașcu perioada anului 1999 și a lunilor ianuarie – mai 2000 (17

luni) cât și a venitului obținut în aceste perioade în cuantum de 359 299 lei și corespunzător – 256 132 lei;

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să corecteze cuantumul pensiei stabilite Alexandrei Vidrașcu la 03 ianuarie 2006 din suma de 2 306,06 lei în 3 119,14 lei;

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze pensia pentru limită de vârstă Alexandrei Vidrașcu din cuantumul nou stabilit în mărime de 3 119,14 lei cu indexarea corespunzătoare a acesteia pentru perioada 03 ianuarie 2006 – 01 aprilie 2014, cu achitarea sumei restante în cuantum de 177 792,92 lei;

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească și să achite Alexandrei Vidrașcu începând cu 01 aprilie 2013 pensia lunară în mărime de 8 563,86 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014 s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2014.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 septembrie 2015 s-a admis recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014 și s-a remis cauza la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016 s-a admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a casat hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2014 și s-a adoptat o nouă hotărâre prin care cererea s-a admis parțial.

S-a recunoscut ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale de includere a perioadei de muncă în stagiul de asigurare realizat de Alexandra Vidrașcu și obligarea recalculării pensiei pentru limita de vârstă;

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să includă în stagiul de asigurare realizat de Alexandra Vidrașcu perioada anului 1999 și a lunilor ianuarie – mai ale anului 2000 (17 luni), cât și a venitului obținut în aceste perioade conform documentelor justificative;

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze pensia pentru limită de vârstă a Alexandrei Vidrașcu începând cu 03 iunie 2010 și să-i achite diferența;

În rest cerințele s-au respins.

La 11 mai 2016 Alexandra Vidrașcu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de modificare a acesteia, în partea respingerii acțiunii și a recalculării pensiei sale, dispunând obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze pensia pentru limita de vârstă începând cu data stabilirii acesteia – 03 ianuarie 2006 și achitarea diferenței pensiei pentru toată perioada. În rest, cu menținerea deciziei.

În motivarea recursului, a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel în partea respingerii cerințelor, considerând-o neîntemeiată, contrară legii și pasibilă de a fi casată în această parte.

Menționează că instanța de apel a încălcat și nu a ținut cont de prevederile art. 35 alin. (2) Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, făcând referire la termenul general de prescripție.

Consideră că instanța de recurs urmează să aplice art. 35 alin. (2) din legea menționată și să dispună recalcularea pensiei din 03 ianuarie 2006, cu achitarea integrală a sumei diferenței, după cum deja a fost efectuat de Casa Națională de Asigurări Sociale benevol, în cadrul executării deciziei precedente a instanței de apel.

La 03 iunie 2016, prin intermediul oficiului poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016 și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, pârținitoare și emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Indică că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 14 și art. 16 Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, nu a făcut trimitere la un act normativ care reglementează raporturile juridice din speță și a pus la baza deciziei recurate o decizie judecătorească a Curții de Apel Chișinău din anul 2000, cauză în care Casa Națională de Asigurări Sociale nu a fost atrasă, precum și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, și anume, Legea bugetului asigurărilor sociale pentru anul 1999 în coroborare cu Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 10-6-08/130-686 din 15 martie 1999.

Prin referința din 20 iunie 2016, Alexandra Vidrașcu a indicat că argumentele recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, pledînd pentru declararea acestuia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de comunicare a Curții de Apel Chișinău (vol. II f.d. 16), copia deciziei recurate a fost expediată în adresa participanților la proces la 04 aprilie 2016, însă la materialele dosarului nu există dovada legală de recepționare.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2016 în termenul legal.

Analizând modul în care recurenții și-au exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, analizând argumentele recursurilor prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanța de apel aplicând corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform cărei recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursurilor invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite la art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurenților privind aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material, colegiul menționează că în cererile de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă. Colegiul reține că acesta argument al recurenților poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de Alexandra Vidrașcu și Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Alexandra Vidrașcu și Casa Națională de Asigurări Sociale se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari